

## KARTA KURSU

|                 |                      |
|-----------------|----------------------|
| Nazwa           | Ochrona przyrody     |
| Nazwa w j. ang. | Protection of Nature |

|                 |                                  |                                                     |
|-----------------|----------------------------------|-----------------------------------------------------|
| Koordynator     | dr hab. prof. UP Małgorzata Kłyś | Zespół dydaktyczny                                  |
|                 |                                  | dr hab. prof. UP Małgorzata Kłyś,<br>dr Anna Chrzan |
| Punktacja ECTS* | 3                                |                                                     |

### Opis kursu (cele kształcenia)

Poznanie prawodawstwa ochronnego w Polsce, konwencji międzynarodowych, organów i instytucji ochrony przyrody w Polsce. Poznanie przedmiotu i celów współczesnej ochrony przyrody; różnorodności biologicznej oraz form i metod ochrony przyrody Kształtowanie umiejętności oceny zagrożenia gatunków – czerwone księgi roślin i zwierząt.  
Kurs prowadzony jest w języku polskim.

### Warunki wstępne

|              |                                                                                |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| Wiedza       | Znajomość podstaw ochrony przyrody.                                            |
| Umiejętności | Przestrzeganie zasad ochrony przyrody; korzystanie z różnych źródeł informacji |
| Kursy        | Botanika, Zoologia, Ekologia                                                   |

## Efekty kształcenia

|        | Efekt kształcenia dla kursu                                                                    | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Wiedza | W01 Objaśnia podstawy prawne, przedmiot i cele współczesnej ochrony przyrody.                  | W09, ...                            |
|        | W02 Wymienia organy i instytucje ochrony przyrody w Polsce.                                    | W09                                 |
|        | W03 Wymienia i interpretuje akty prawne i konwencje międzynarodowe dotyczące ochrony przyrody. | W09                                 |
|        | W04 Charakteryzuje rodzaje bioróżnorodności.                                                   | W07;                                |
|        | W05 Wymienia i charakteryzuje formy ochrony przyrody w Polsce.                                 | W09                                 |
|        | W06 Objaśnia metody stosowane w ochronie przyrody.                                             | W09                                 |
|        | W07 Potrafi dokonać oceny zagrożenia gatunków na podstawie czerwonej księgi roślin i zwierząt. | W09                                 |

|              | Efekt kształcenia dla kursu                                                                                                                | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Umiejętności | U01 Dostrzega znaczenie bioróżnorodności i potrzeby jej zachowania                                                                         | U08 ...                             |
|              | U02 Wskazuje pozytywne przykłady działania w zakresie ochrony przyrody                                                                     | U02                                 |
|              | U03 Analizuje dane dotyczące aktualnego stanu zasobów przyrody we własnym regionie, w kraju i świecie korzystając z różnych źródeł wiedzy. | U02                                 |

|                       | Efekt kształcenia dla kursu                                     | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Kompetencje społeczne | K01 Wykazuje aktywną postawę do organizacji pracy zespołowej    | K01, K02                            |
|                       | K02 Odpowiedzialnie realizuje zadania w ramach pracy zespołowej | K02<br>...                          |

| Organizacja   |               |                     |  |   |  |   |  |   |  |   |   |
|---------------|---------------|---------------------|--|---|--|---|--|---|--|---|---|
| Forma zajęć   | Wykład<br>(W) | Ćwiczenia w grupach |  |   |  |   |  |   |  |   |   |
|               |               | A                   |  | K |  | L |  | S |  | P | E |
| Liczba godzin | 10            | 20                  |  |   |  |   |  |   |  |   |   |
|               | zał z oc.     | zał z oc.           |  |   |  |   |  |   |  |   |   |

### Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady - Wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia - referat połączony z prezentacją multimedialną; dyskusja

### Formy sprawdzania efektów kształcenia

|     | E – learning | Gry dydaktyczne | Ćwiczenia w szkole | Zajęcia terenowe | Praca laboratoryjna | Projekt indywidualny | Projekt grupowy | Udział w dyskusji | Referat | Praca pisemna (esej) | Egzamin ustny | Egzamin pisemny | Zaliczenie pisemne |
|-----|--------------|-----------------|--------------------|------------------|---------------------|----------------------|-----------------|-------------------|---------|----------------------|---------------|-----------------|--------------------|
| W01 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 | X                  |
| W02 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 | X                  |
| W03 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 | X                  |
| W04 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 | X                  |
| W05 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 | X                  |
| W06 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 | X                  |
| W07 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 | X                  |
| U01 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 | X                  |
| U02 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 | X                  |
| U03 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 | X                  |
| K01 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 |                    |
| K02 |              |                 |                    |                  |                     |                      |                 | X                 | X       |                      |               |                 |                    |

### Kryteria oceny

Pisemny sprawdzian z treści wykładów

Ćwiczenia - ocena z prezentacji i pisemnego kolokwium

### Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Początki ruchu ochrony przyrody w Polsce, rozwój prawodawstwa ochronnego w Polsce. Obowiązująca ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 IV 2004 r. Akty prawne i konwencje międzynarodowe.

Organy i instytucje ochrony przyrody i środowiska w Polsce. Przedmiot i cele współczesnej ochrony przyrody.

Formy ochrony przyrody w Polsce: m.in. parki narodowe, rezerваты przyrody, Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Rezerваты Biosfery.

Metody ochrony przyrody. Ochrona bierna i czynna, ochrona in situ i ex situ. Ocena zagrożenia gatunków – czerwone księgi roślin i zwierząt.

Różnorodność biologiczna Polski na tle innych państw europejskich. Rodzaje różnorodności: gatunkowa, genetyczna i ekosystemowa.

### Wykaz literatury podstawowej

1. E. Symonides – Ochrona przyrody Wyd. UW 2008
2. Andrew S. Pullin – Biologiczne podstawy ochrony przyrody Wyd. Naukowe PWN 2005
3. Kłysz M., Nowak-Chmura M. 2015. Invasive alien arthropod species and their adverse impact in Poland. Ed. Buczek and Błaszak Arthropods in the contemporary world. Lublin 2015. s. 101-109.
4. Chrzan A., Marko-Worłowska M., 2002. Zespoły larw Diptera w glebie regla dolnego w "Gorczańskim Parku Narodowym" Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis Folia 7, Studia Zoologica I, Wydawnictwo Naukowe AP, 17-24
5. Chrzan A., Marko- Worłowska M., 2005. Ocena mezo- i makrofauny gleb łąkowych i leśnych w Ojcowskim Parku Narodowym. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol. 507: 63-74.
6. Chrzan A., Marko- Worłowska M., 2006. Larwy Diptera w glebach wybranych stanowisk Gorczańskiego Parku Narodowego. Ochrona Beskidów Zachodnich.1: 157-163.
7. Chrzan A., Marko- Worłowska M., 2007. Influence of the abiotic factors on mesofauna of the soil in Ojcowski National Park. Ecological Chemistry and Engineering. Vol.14, No.1: 33-39.

### Wykaz literatury uzupełniającej

1. Ustawa o Ochronie przyrody 2004 z późniejszymi zmianami
2. Czerwone księgi roślin i zwierząt
3. Strony internetowe omawianych parków narodowych i obszarów NATURA 2000

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

|                                                             |                                                                                                        |    |
|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi                    | Wykład                                                                                                 | 10 |
|                                                             | Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)                                                          | 20 |
|                                                             | Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym                                                      | 20 |
| liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi    | Lektura w ramach przygotowania do zajęć                                                                | 5  |
|                                                             | Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu | 10 |
|                                                             | Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)                                | 10 |
|                                                             | Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia                                                                   | 15 |
| Ogółem bilans czasu pracy                                   |                                                                                                        | 90 |
| Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika |                                                                                                        | 3  |